

A Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.152/2024/5.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	dr. Kocsis Ferenc ügyvéd (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	Vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Székely György jogtanácsos
A per tárgya:	kártérítési határozat felülvizsgálata
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (13. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Győri Törvényszék 5.K.700.647/2023/12. számú ítélete

A Fővárosi Ítéltábla

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 7.015 (hétezer-tizenöt) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye

I N D O K O L Á S

A per alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként 2022. január 28. napján a szám1 forgalmi rendszámú típuslú szolgálati gépjárművével látott el szolgálatot a kollégájával, amikor 19 óra 30 perc körüli időben helysége1 on a út1 on haladva észlelte, hogy a vele azonos irányban és forgalmi sávban közlekedő fekete színű másik gépjármű a út1 és utca1 kereszteződésébe a forgalomirányítására szolgáló fényjelző készülék tilos jelzés ellenére behaladt. A felperes a közlekedési szabálytalanságot észlelve intézkedést kívánt kezdeményezni a gépjármű vezetőjével szemben, megkezdte a jármű követését és saját elhatározásból használni kívánta a szolgálati gépjármű megkülönböztető jelzéseit. Ennek során kizárólag a megkülönböztető fényjelzést kapcsolta be, és így haladt be az utca1 és út1 kereszteződésébe a forgalomirányító fényjelző készülék piros jelzésén át, majd ezt követően 1-2 másodpercen belül a út1 úttestén a járműve jobb oldali első részével összeütközött a neki jobbról, az út2 irányából szabad jelzésre áthaladó szám2 forgalmi rendszámú típuslú személygépkocsi első részével. A baleset során a szolgálati gépjárműben 3.106.200 forint anyagi kár keletkezett.

[2] A felperessel szemben az alperes a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 9. § (4) bekezdés d) pontja, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 219. § (2) bekezdése megsértése miatt fegyelmi eljárást folytatott le, mely feddés fenytéssel zárult. A felperes a vele szemben lefolytatott kártérítési eljárásban a károkozásért való felelősségét nem ismerte el, az állítása szerint a megkülönböztető hangjelzés bekapcsolására szolgáló kezelőpanel leesése akadályozta meg abban, hogy a hangjelzést is bekapcsolja. A kártérítési eljárás eredményeként a helysége1 Rendőrkapitányság vezetője a határozatszám1 számú határozatával megállapította, hogy a felperes a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 229. § (1) és (3) bekezdése alapján gondatlanságból okozott anyagi kárért kártérítési felelősséggel tartozik, melynek mértéke az egy havi alapilletményének 50 %-a.

[3] A felperesnek a kártérítési határozattal szemben előterjesztett szolgálati panaszát a Vármegyei1 Rendőr-főkapitányság vezetője a határozatszám2. számú határozatával elutasította. A határozat indokolása szerint a felperes a KRESZ 49. § (2) bekezdése és (2a) bekezdése szerint csak a megkülönböztető hang- és fényjelzés együttes használata mellett hajthatott volna be piros jelzés ellenére a kereszteződésbe elsőbbségadás nélkül. A megelőző eljárásban meghallgatott szemtanúk egybehangzó vallomása alapján a szolgálati autó fényjelző készülékének felkapcsolását követően másodpercekkel később bekövetkezett a baleset a kereszteződésben. Mindezek alapján a felperes gondatlan magatartása a baleset bekövetkeztével összefüggésben megállapítható volt.

A felperes keresete és az alperes védirata

[4] A felperes a keresetében kérte az alperes szolgálati panaszt elutasító határozatának – a kártérítési határozatra is kiterjedő – megváltoztatását a 280.600 forint kártérítés megfizetésére kötelezés mellőzésével. A keresetének indokaként a Hszt. 228. § (1)-(3) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a baleset előtt csak a megkülönböztető fényjelzést használta, a hangjelzés nyomógombos kapcsolóját szándékozott megnyomni, de az eközben a műszerfalról leesett, ezért a hangjelzést az útkereszteződés előtt már nem volt lehetősége bekapcsolni. A KRESZ 49. § (2) bekezdése szerinti meggyőződési kötelezettségének eleget tett, a hangjelzés kapcsolójának műszaki hibájára vezethető vissza a károsodás, az nem volt megfelelően rögzítve a műszerfalhoz, melyet már korábban jelzett az alperesnek. Az alperes elmulasztotta a szolgálati gépjármű karbantartását, ezzel nem biztosította a hangjelző panel megfelelő rögzítését, ezen közrehatása miatt a felperesi felróhatóság nem állapítható meg a károkozással összefüggésben. Hivatkozott arra is, hogy az alperes nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének, mert a balesetben sérült szolgálati gépjárműre nem kötött CASCO biztosítást, amennyiben ez megtörténik, akkor neki csak az önrészt kellett volna kifizetnie. Vitatta a kártérítés összegszerűségét, hiányolta a javítási költség részösszegeinek kimunkálását.

[5] Az alperes a védiratában a keresetnek mint alaptalannak az elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felperes a helyszínen a baleset okozásáért a felelősségét elismerte, műszaki hibára nem hivatkozott, a kár összegét is megismerte és tudomásul vette. A tényállást teljeskörűen feltárta, eszerint a felperes a KRESZ 49. § (2) és (2a) bekezdésében foglaltakat sértette meg, melyek alapján a megkülönböztető fény- és hangjelzést együttesen használó gépjármű vezetője hagyhatja figyelmen kívül a közúti jelzéseket, ha magatartásával a közlekedés biztonságát nem veszélyezteti és meggyőződött arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette. Amennyiben a gépjármű kizárólag a megkülönböztető fényjelzést használja, akkor a gépjármű vezetője csak a megengedett legnagyobb sebességre vonatkozó rendelkezéseket hagyhatja figyelmen kívül, ha magatartásával a közlekedés biztonságát nem veszélyezteti.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Ítéletének indokolásában a Hszt. 228. § (1)-(3) bekezdésére, 229. § (1) bekezdésére, 236. § (1) bekezdés c) pontjára, 238. § (1) bekezdésére, 239. § (1)-(3) bekezdésére, 270. § (1) bekezdés a) pontjára, a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek és hivatásos állományú tagjainak kártérítési felelősségéről szóló 23/1997. (III. 19.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 11. § (1) bekezdésére, a KRESZ 49. § (2) és (2a) bekezdésére, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (1) bekezdésére, 79. § (2) bekezdés a) pontjára, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésére utalással kifejtette, hogy a KRESZ 49. § (2) és (2a) bekezdésének együttes értelmezésével a felperes csak akkor haladhatott volna be a szolgálati gépjárművével a kereszteződésbe a piros jelzés ellenére, ha a megkülönböztető fény- és hangjelzést együttesen használja és a magatartásával a közlekedés biztonságát nem veszélyezteti, továbbá meggyőződik arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette számára. A felperes nem vitatottan csak a megkülönböztető fényjelzést használta, a hangjelzés bekapcsolására az általa állítottak szerint

az alperesnek felróható műszaki okból már nem volt lehetősége. Nem helytálló a felperes azon hivatkozása, hogy a hangjelzés bekapcsolására szolgáló panel (a továbbiakban: konzol) esetleges meghibásodása kizárta a vétkeességét, mert nem hajthatott volna be tilos jelzés ellenére az útkereszteződésbe, ugyanis tisztában volt azzal, hogy a megkülönböztető hangjelzést nem tudta bekapcsolni és nem bizonyosodott meg arról, hogy a balesetben érintett másik gépjármű vezetője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette. Az a felperesi hivatkozás, hogy bízott abban, miszerint a balesettel érintett másik gépjármű vezetője mégsem indul el, mert látja a megkülönböztető fényjelzést, szintén nem támasztja alá a felperes vétlenségét. A felperes nem hajthatott volna be tilos jelzés ellenére megkülönböztető hangjelzés használata nélkül a kereszteződésbe és a gépjárműve sebességét úgy kellett volna megválasztania, hogy még meg tudjon állni, amikor észlelte, hogy nem tudja a megkülönböztető hangjelzést bekapcsolni. A felperes és a baleset szemtanúi egybehangzóan nyilatkoztak a megelőző eljárás során arról, hogy a hangjelzés sikertelen bekapcsolását követően másodperceken belül megtörtént az ütközés, ez a körülmény is arra utal, hogy a felperes magatartása okozta a balesetet. Nem találta megalapozottnak az elsőfokú bíróság azt a felperesi hivatkozást sem, hogy az alperes nem tett eleget a Hszt. 229. §-a szerinti kárenyhítési kötelezettségének, mert nem kötött minden szolgálati gépjárműre kötelezően CASCO biztosítást. Ez az értelmezés a kárenyhítési kötelezettség nagyon széles értelmezése lenne, amely túl nagy anyagi terhet róna az alperesi munkáltatóra. Az elsőfokú bíróság elutasította a tanúl fegyelmi vizsgáló tanúkenti meghallgatására irányuló felperesi bizonyítási indítványt mint feleslegest arra vonatkozóan, hogy a tanú a fegyelmi eljárás során azt a kijelentést tette, miszerint a kártérítési eljárásban hivatkozhat a felperes a konzol rögzítési hibájára. Szintén feleslegesnek tartotta az alperes kötelezését a megkülönböztető hangjelzés bekapcsolására szolgáló panel műszaki leírásának csatolására és annak igazolására, hogy megfelelő helyen és módon volt-e rögzítve az a műszerfalon. Az elsőfokú bíróság a csatolt javítási számlák alapján megállapíthatónak tartotta a károkozás mértékét, ehhez képest a felperes helytállási kötelezettsége a Hszt. 229. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az 1 havi alapilletményének 50 %-áig terjedhet.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] A felperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereseti kérelmének történő helytadást. Hivatkozott a bizonyítási eljárás szabályainak megsértésére azzal kapcsolatban, hogy rendeltetésszerűen használta a konzolt, azonban annak elhelyezésére nem volt szakmai előírás, műszaki útmutató. A konzol nem működött, leesett, melyért kizárólag az alperes a felelős, melyet az is igazol, hogy az alperes nem tudta előadni a szabályos használatra és elhelyezésre vonatkozó szabályokat. A felperesi bizonyítási indítvány ellenére az elsőfokú bíróság nem szerezte be a fentieket igazoló iratokat, amelyek a felperesi álláspontot támaszthatták volna alá. Mindezzel sérült a Kp. 79. § (1) bekezdése, mely szerint, ha a megelőző eljárásban megállapított tényállás megalapozatlansága valószínűsített, a bíróság a közigazgatási szervet a tényállás valóságának bizonyítására kötelezi. Úgyszintén figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság a Kp. 79. § (2) bekezdés a) pontját, mely szerint a közigazgatási perben a közigazgatási szerv köteles bizonyítani a jogvita eldöntéséhez szükséges iratok tartalmát, mely bizonyítási kötelezettségének az alperes nem tett eleget.

[8] Nem tudta elfogadni alaposnak azt az elsőfokú ítéleti indokolást, mely szerint a fegyelmi eljárás már önmagában elég alapja lehet a kártérítés megfizetésére kötelezésének.

Amennyiben ez így lenne a jogalkotó nem szabályozta volna külön a fegyelmi és a kártérítési eljárást, a jelen ügyben nincs okozati összefüggés a fegyelmi vétsége és a károkozás között. Az állítása szerint nem sértette meg a KRESZ 49. § (2) bekezdésében foglaltakat, továbbá a Hszt. 228. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségét sem, a kármegelőzési- és kárenyhítési kötelezettségének eleget tett. Az alperes nem teljesítette a Hszt. 228. § (2) bekezdése szerinti kötelezettségét, miszerint a károkozó vétkességét és az okozati összefüggést a rendvédelmi szervnek kell bizonyítania.

[9] Az elsőfokú bíróság a károkozó magatartás és a kár bekövetkezte tekintetében téves következtetésre jutott. A felperes önhibáján kívül előállt műszaki hiba, a konzol leesése és alperesnek felróható használhatatlansága vezetett oda, hogy a balesetben részes másik gépjármű nem észlelhette a megkülönböztető fényjelzést, erre a műszaki hibára már a megelőző eljárásban is hivatkozott, az alperes azonban azt nem értékelte. A konzol műszaki nem megfelelősége egyedi hiba, egyedi eset volt, ezt nem tudta volna előre jelezni az alperes felé. Az elsőfokú bíróság kizárólag a forgalomirányító lámpa tilos jelzésén való áthaladás szabályait vizsgálta, de nem tárta fel a teljes okfolyamatot, ami a balesethez vezetett. Hangsúlyozta, hogy az eset során észlelte a szabálytalanul közlekedő másik járművet, intézkedési kötelezettsége nyomán döntött úgy, hogy áthaladhat kellő körültekintéssel a piros jelzésen, ekkor még féktávolságon kívül volt a kereszteződéshez képest. Megkezdte a gyorsítást, bekapcsolta a megkülönböztető fényjelzést – a jobbról érkező másik gépjármű mozgásából arra lehetett következtetni, hogy ezt észleli, mivel lassított –, a panel közben leesett, így a hangot már nem tudta működésbe hozni. Önkéntelenül is a konzul után nyúlt, figyelte annak mozgását, azt elérheti-e és tudja-e aktiválni a hangot. Ez egy-két másodpercig tartott, miközben a gépjármű haladt, ezt hagyta figyelmen kívül az elsőfokú bíróság. Ezen idő alatt túljutott a szolgálati gépjármű a féktávon és már nem volt módjában megállni a kereszteződés előtt. Ha a konzol nem esik le, akkor féktávolságon kívül észleli a jobbról érkező másik járművet, meg tudott volna állni és a megkülönböztető hangjelzést is tudta volna aktiválni, ezesetben feltehetően a másik gépjármű sofőrje is körültekintőbb és nem hajt be a kereszteződésbe. Mindezek alapján a baleset bekövetkeztében még gondatlanság sem terheli, az anyagi kárért nem felel. Az elsőfokú bíróság a Hszt. 228. § (3) bekezdését sértve nem vizsgálta az alperes károkozó magatartását, mely a rendeltetésszerű használatra alkalmatlan kapcsoló berendezés alkalmazására vonatkozó szabályozás hiányára vezethető vissza.

[10] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul érvelt azzal, hogy nincs jogszabályi kötelezettsége az alperesnek CASCO biztosítást kötésére, ugyanis a kárenyhítési kötelezettség generális klauzula, amelynek érvényre juttatására a CASCO biztosítás teljesen alkalmas lett volna.

[11] A Kp. 100. § (4) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban kérte kötelezni az alperest arra, hogy csatolja a konzol műszaki leírását, a telepítésére és használatára vonatkozó munkáltatói utasítást, valamint a képzési okmányt és jelenléti ívet, miszerint a felperes az oktatáson részt vett. Kérte továbbá tanúként meghallgatni tanú2 eseti szakértőt – akinek szakvéleményét a megelőző eljárásban csatolta – arra vonatkozóan, hogy a baleset miként zajlott le és ezért a felperes vétkessége a károkozásban nem áll fenn.

[12] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodfokú perköltségigény mellett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállás és jogi indokolás alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperes keresete alaptalan. A KRESZ 49. § (2) és (2a) bekezdése alapján csak a megkülönböztető fény- és hangjelzést együtt használó szolgálati gépjármű hajthatott volna be

tilos jelzés ellenére a kereszteződésbe. A fenti jogszabályhely szerinti meggyőződési kötelezettség több, mint pusztá feltételezés, olyan aktív magatartást jelent, amellyel a gépjármű vezetője kétséget kizáróan bizonyosságot szerez arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette. A felperes ezen kötelezettségének nem tett eleget, ezért következett be a baleset. A KRESZ-szabályszegés tényét alátámasztják a megelőző eljárásban csatolt szakvéleményben foglaltak, mely szerint a felperes bízott abban, hogy a balesetben részes másik jármű az útkereszteződés előtt megáll a megkülönböztető fényjelzés hatására; a parancsnoki kivizsgáló jelentésben foglaltak, miszerint a felperes a baleset okozásáért a felelősségét elismerte, a fegyelmi felelőssége megállapításra került, a fegyelmi határozat ellen panaszt nem terjesztett elő, a felperes látta előre magatartásának lehetséges következményeit, de könnyelműen bízott azok elmaradásában; a baleseti helyszínelő jelentése és a tanúk elmondása; továbbá az a körülmény, hogy a felperes a kártérítési eljárás során a meghallgatásakor maga is elismerte a baleset okozásáért való felelősségét. Alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében a felperes a Kp. 79. § (1) bekezdésének megsértésére, az elsőfokú bíróság ugyanis nyilatkoztatta az alperest a konzol leeséséről, az alperes ennek eleget tett. A megelőző eljárás során a felperes a kártérítési eljárást elrendelő határozatban tájékoztatásra került, hogy a BM rendelet 11. § (2) bekezdése alapján bizonyítási indítvánnyal élhet. A felperes a meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy további bizonyítási indítványa nincs, továbbá a parancsnoki kivizsgálás során sem hivatkozott műszaki hibára. A panaszeljáráásban a felperes által csatolt eseti szakértői vélemény is értékelésre került, a tényállás teljes mértékben tisztázott, a kár, a károkozó magatartás és a köztük fennálló ok-okozati összefüggés megállapítható volt. A felperes nem hajthatott volna be a kereszteződésbe a megkülönböztető hangjelzés használata nélkül, és a sebességét úgy kellett volna megválasztania, hogy még meg tudjon állni, amikor észlelte, hogy a megkülönböztető hangjelzést már nem tudja bekapcsolni. A károkozás bekövetkezte nem a konzol leeséséhez köthető, hanem a felperes gondatlan magatartása okozta a balesetet. A rendőrnek a szolgálati gépjárműve átvétele során át kell tekintenie a gépjárművet minden szolgálat előtt, meg kell győződnie arról, hogy az működőképes állapotban van-e. A felperes soha nem tett jelentést arról az alperesnek, hogy a konzol lötyög, az leeshet a műszerfalról, nem kezdeményezte annak megjavíttatását sem. A felperesnek is rendelkezésére áll a megkülönböztető jelzés használatára vonatkozó konzol kezelési útmutató, melyet a tevékenysége megkezdésekor rendelkezésére bocsátottak. A felperes PÁV képzésen esett át, így a jármű technikai adottságainak és ezen belül a konzol működésének is a tudatában volt. Amennyiben a felperesnek sikerült is volna az eset során mindkét megkülönböztető jelzést bekapcsolnia, akkor sem tudott volna időben megállni, mert nem tett eleget a KRESZ szerinti megbizonyosodási kötelezettségének a balesetmentes áthaladásra vonatkozóan. Az alperes szükségtelennek tartotta tanú2 eseti szakértő tanúkénti meghallgatását, mert a felperes vétkessége megállapítható volt, az eseti szakvélemény a kártérítési eljárásban csatolásra került, azt az alperes a panaszt elbíráló határozatában értékelte.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[13] A fellebbezés nem alapos.

[14] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó tényállást feltárta, a felperes kártérítési felelőssége során releváns anyagi jogszabályhelyeket megfelelően azonosította és alkalmazta, a bizonyítási eljárás szabályainak sérelme nélkül helytállóan foglalt állást érdemben abban a kérdésben, hogy a felperes a kártérítési felelősségét az általa hivatkozottakkal kimenteni nem tudta. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokait – azok ismételése nélkül – osztotta, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel mutat rá az alábbiakra.

[15] A felperes a fellebbezésében hivatkozott a bizonyítási eljárás szabályainak megsértésére, az alperes bizonyítási kötelezettségére, melynek az elsőfokú bíróság nem szerzett érvényt. A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a bizonyítás kereteit minden esetben az alkalmazandó anyagi jogszabályhelyek jelölik ki, jelen esetben a felperesi munkavállaló kártérítési felelősségére vonatkozó Hszt. 228. § (1)-(3) bekezdései jelentették azt az anyagi jogi szabályozást, melyek mentén a felek bizonyítási kötelezettségét és a lefolytatandó bizonyítás körét meg lehetett határozni. A Hszt. 228. § (2) bekezdése szerint a kár bekövetkezte, mértéke, a károkozó felperes vétkessége, valamint a kettő közti okozati összefüggés tekintetében az elsőfokú bíróság a peres felek nyilatkozata, valamint a megelőző eljárásban rendelkezésre álló tanúvallomások és okirati bizonyítékok alapján okszerűen állapította meg, hogy az alperes a fenti körben rá háruló bizonyítási kötelezettségének eleget tett.

[16] A felperes az elsőfokú eljárásban a Hszt. 228. § (3) bekezdésének utolsó két fordulata alapján kívánta kimenteni a károkozásból a felelősségét: egyrészt azzal, hogy az általa hivatkozott konzol műszaki hiba miatt az alperes vétkes magatartása okozta a balesetet, másrészt pedig a CASCO biztosítás-kötés elmulasztásával az alperes nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének. A felperes az alperesi vétkes közrehatás körében a bizonyítási kötelezettségének azzal kívánt eleget tenni, hogy indítványozta az alperes kötelezését a konzollal kapcsolatos műszaki dokumentáció csatolására, mely indítvány elutasításával az álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Kp. 79. § (1) bekezdésében és (2) bekezdés a) pontjában foglalt alperesi bizonyítási kötelezettséget hagyta jogsértően figyelmen kívül. A felperesnek a baleset bekövetkeztéért fennálló felelőssége – az alperes közrehatására alapított kimentési ok szerinti anyagi jogszabálysértési hivatkozásnál lent részletezettek szerint – helytállóan került megállapításra az elsőfokú bíróság által, a megkülönböztető jelzések használatával és a kereszteződésen történő körütekintő áthaladással kapcsolatos közlekedési jogszabályi előírások alapján a felperes által hivatkozott műszaki hibának az adott ügyben relevanciája nem volt, ezért okszerűen mellőzte az elsőfokú bíróság a felperes által előterjesztett fenti bizonyítási indítványt. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság nem sértette meg a bizonyítási eljárásra vonatkozó, a fellebbezésben megjelölt eljárásjogi rendelkezéseket, a felperes által hivatkozottakkal ellentétben az alperesi vétkes közrehatásra alapított kimentési ok tekintetében nem lépett be az alperes bizonyítási kötelezettsége.

[17] A felperes a Hszt. 228. § (2) és (3) bekezdésének megsértésére alapított anyagi jogi fellebbezési hivatkozásai körében alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság önmagában a felperes fegyelmi elmarasztalása alapján állapította meg a kártérítésért való felelősségét. A felperessel szemben lefolytatott fegyelmi eljárás és az abban megállapított

fegyelmi felelősség csupán tényállási előzményként került megemlítésre, annak azonban a Hszt. 228. §-a szerinti károkozásért való munkavállalói felelősség megállapítása szempontjából jelentősége nem volt. Az elsőfokú bíróság az ítéleti döntését a kártérítési eljárásból mint megelőző eljárásból rendelkezésére állt tanúvallomások és okirati bizonyítékok, valamint a peres felek nyilatkozatai alapján hozta meg, a bizonyítékokat egyenként és összességében értékelve foglalt állást a felperes Hszt. 228. §-a szerinti kártérítési felelőssége kérdésében. Mindezekre figyelemmel nem vezethetett eredményre a felperes arra történt fellebbezési hivatkozása, hogy a fegyelmi és kártérítési eljárás két különböző eljárás, nem lehet okozati összefüggés a felperes fegyelmi felelőssége és a károkozásért való helytállási kötelezettsége között.

[18] A felperes a fellebbezésében az anyagi jogszabálysértés körében állította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok alapján okszerűtlenül jutott arra a következtetésre, hogy az alperes eleget tett a Hszt. 228. § (2) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének, továbbá alaptalannak bizonyultak a felperes hivatkozásai a Hszt. 228. § (3) bekezdése szerinti kimentés körében. A felperesi fellebbezés alapján a másodfokú bíróság számára a felülbírálat terjedelme a fellebbezésben hivatkozott helytelen bizonyíték értékeléssel összefüggésben az elsőfokú bíróság által elvégzett bizonyíték értékelés és mérlegelés jogszerűségének, tehát megalapozottságának és okszerűségének, valamint az alperes ezzel kapcsolatos érvelésének vizsgálatára terjedhetett ki. Amennyiben az elsőfokú ítélet elleni fellebbezés az elsőfokú bíróság által figyelembe vett adatok valóságát, és az értékelés, valamint a mérlegelés megalapozottságát és okszerűségét nem dönti meg, azaz, ha a perben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként rendelkezésre álló bizonyítékokat az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte, és mérlegelése során kirívóan okszerűtlen következtetésre nem jutott, az ítélet ezen megállapításainak felülmérlegelésére a másodfokú eljárásban nincs lehetőség (Kúria Mfv.II.10.049/2019/4.).

[19] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok egyenként és összességében történt megfelelő értékelésével okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes perben vizsgált vétkes magatartásával (tilos jelzés ellenére, mindkét megkülönböztető jelzés egyidejű bekapcsolása nélkül, kellő körültekintés hiányában a kereszteződésbe történő behaladással) ok-okozati összefüggésben állt elő a másik gépjárművel történt ütközés és ennek nyomán a szolgálati gépjárműben keletkezett kár. Ezzel összefüggésben a felperes a fellebbezésében csak állította, hogy az alperes a fentiek szerinti bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezen állítását azonban részletesen nem indokolta, a károkozásért való felelőssége tekintetében továbbra is csak az elsőfokú eljárásban felhozott két kimentési okra hivatkozott. Mindezek után a másodfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredménye alapján okszerűen foglalt-e állást abban a kérdésben, hogy a felperes a Hszt. 228. § (3) bekezdése szerinti két kimentési okra – a konzol hibájára mint az alperes vétkes közrehatására, továbbá a CASCO biztosítás megkötésének elmaradására mint kárenyhítési kötelezettség nem teljesítésére – alapítottan nem menthette ki sikerrel a felelősségét a károkozás alól.

[20] Az alperesi közrehatás körében az elsőfokú bíróság helytállóan vette figyelembe a tilos közlekedési jelzésre való áthaladásra vonatkozó KRESZ 49. § (2) bekezdésének rendelkezéseit, melyek szerint arra akkor kerülhet sor, ha a szolgálati gépjármű a

megkülönböztető fény- és hangjelzését együttesen használja, továbbá ha a magatartásával a közlekedés biztonságát nem veszélyezteti, és meggyőződött a szolgálati gépjármű vezetője arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette. A fent jogszabályi rendelkezés konjunktív feltételeket fogalmaz meg, melyekből az első – a fény- és hangjelzés együttes használata – a felperes által vitatottan sem valósult meg, csupán a megkülönböztető fényjelzést használta a kereszteződésbe történt behaladáskor, a hangjelzést – az általa hivatkozottak szerint – a konzol műszaki hibája miatt már nem tudta bekapcsolni. Helytállóan vette figyelembe ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt is, hogy a fenti jogszabályi rendelkezés további együttes feltételeket kíván meg, miszerint a megkülönböztető jelzések együttes használata mellett is csak akkor lehetséges a piros jelzés ellenére behaladni a kereszteződésbe, ha ezzel a magatartásával a szolgálati gépjármű nem veszélyezteti a közlekedés biztonságát és annak vezetője megbizonyosodott arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette. Az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte ezzel összefüggésben is a bizonyítási eljárás során összegyűlt adatokat, és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a fenti meggyőződési kötelezettségének nem tett eleget, mert a baleset szemtanúinak és a felperesnek az egybehangzó előadása alapján is azt lehetett megállapítani, hogy a fényjelzés bekapcsolása és az ütközés között csupán egy-két másodperc telt el. Mindezek alapján a felperes csupán a megkülönböztető fényjelzés használatával bízott abban, hogy a neki jobbról közeledő másik gépjármű a kereszteződésbe történt behajtását észleli és meg fog állni, a közeledésére egyértelműen figyelmeztető megkülönböztető fény- és hangjelzés együttes használatának mellőzése okán azonban ezen feltevése csupán annak a megállapítására volt alkalmas, hogy könnyelműen bízott a kereszteződésbe való szabálytalan behaladása hátrányos következményei elmaradásában. A felperes részéről a helyes eljárás az lett volna, ha a hangjelzés sikertelen bekapcsolását követően nem folytatja a kereszteződésbe történő behaladást, hanem a megkülönböztető fény- és hangjelzés együttes bekapcsolását követően kellő körütekintéssel meggyőződik a kereszteződésbe történő biztonságos behaladás lehetőségéről.

[21] Mindezek alapján a felperes a KRESZ 49. § (2) bekezdésében foglalt konjunktív feltételeknek nem tett eleget, nem volt lehetősége arra, hogy a megkülönböztető jelzései alapján az elsőbbségére hivatkozással szabályosan behaladjon a kereszteződésbe, ezzel a neki felróható gondatlan magatartásával ok-okozati összefüggésben állt elő a baleset és a szolgálati gépjárműben a károsodás. A KRESZ 49. § (2) bekezdése egyértelmű előírást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a megkülönböztető jelzések együttes alkalmazása esetén is csak a fenti jogszabályhelyen írt megfelelő körütekintés esetén biztosított a tilos jelzés figyelmen kívül hagyása, a felperes ezen kötelezettségének nem tett eleget, ezen konjunktív feltétel hiányában már nem bírt jelentőséggel az, hogy a megkülönböztető jelzések együttes alkalmazására, a hangjelzés bekapcsolására milyen okból nem volt lehetősége. Önmagában a megkülönböztető fényjelzés a KRESZ 49. § (2a) bekezdése alapján csak a megengedett legnagyobb sebesség betartásának kötelezettsége alól ad felmentést, tilos jelzés ellenére a kereszteződésbe behajtás esetén azonban az elsőbbséget nem biztosítja. Mindezekre figyelemmel alaptalanul érvelt a felperes a fellebbezésében a baleset lefolyásának részleteivel kapcsolatban és nem tudta megdönteni azt az elsőfokú ítéleti álláspontot, mely szerint a konzol felperes által hivatkozott rögzítési hibájának a károkozásért való felelőssége tekintetében nincs jelentősége. A fent részletezettek alapján nem vezethetett eredményre a felperes azon kimentési hivatkozása sem, hogy az alperes nem tett eleget a konzol rendeltetésszerű működésre alkalmas állapotban tartási kötelezettségének, ezzel pedig vétkeesen közrehatott a károsodás bekövetkeztében. Úgyszintén emiatt nem volt jelentősége annak, hogy a felperes milyen tájékoztatást kapott a

konzol használatáról, a konzol felhelyezésére és működésképes állapotban tartására milyen előírás volt rendszeresítve, ennek az alperes mennyiben tett eleget. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság mint sürgősségi mellőzte a felperes által a másodfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványokat a konzollal kapcsolatos iratanyag csatolására, valamint a baleset lefolyásával összefüggésben tanú2 szakértő tanúkénti meghallgatására vonatkozóan.

[22] A felperes a fellebbezésében a kárenyhítési kötelezettség generális előírására hivatkozott a második kimentési ok kapcsán, melynek biztosítására álláspontja szerint a CASCO biztosítás teljeskörűen alkalmas lett volna. Ennek kapcsán azonban további indokolást nem adott elő, nem fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság által a kárenyhítési kötelezettség körében részletezettek –

miszerint a kárenyhítési kötelezettség indokolatlanul széles értelmezése lenne és túl nagy anyagi terhet róna az alperesi munkáltatóra az általános CASCO szerződéskötési kötelezettség – miért tekinthetők megalapozatlannak. Mindezekre figyelemmel a felperes a fellebbezésében a kárenyhítési kötelezettség kapcsán sem adott elő olyan érvelést, amely az elsőfokú ítéletben foglaltak megdöntésére vezethetett volna.

[23] A fent kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményeként rendelkezésére álló adatokat egyenként és összességében értékelve helytálló jogkövetkeztetésre jutott azzal, hogy a felperes a Hszt. 228. § (3) bekezdése alapján az alperes vétkes közrehatására, valamint kárenyhítési kötelezettségének elmaradására történt hivatkozásával nem tudta kimenteni a baleseti károkozásért való felelősségét.

[24] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján annak helyes indokainál fogva helybenhagyta.

[25] Az ítéltábla a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes felperest az alperes másodfokú eljárással felmerült perköltségének viselésére, melynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdése, 82. § (3) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdése és 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg. Ennek során az alperes által a fellebbezési ellenkérelem elkészítésére felszámított perköltség összegét a pertárgyértékre, az ügy bonyolultságára, valamint a fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére figyelemmel nem találta eltúlzottnak.

[26] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) és 46. § (1) bekezdésébe szerinti mértékű fellebbezési illetéket (22.448 forint) a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán a Pp. 102. § (1) bekezdése és (6) bekezdései értelmében az állam viseli.

[27] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. február 26.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Bíró Péter s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró